

אוצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

חדש!!! ערוץ ברסלב

לאחר בקשות חוזרות ונשנות שהגיעו למערכת השמע 'אוצרות ברסלב', השיקו השבוע במערכת את 'ערוץ ברסלב' היומי, שיחבר את כלל הציבור אל האוצרות, בשידור ישיר.

הערוץ מופעל בימים א-ה, בין השעות: 8:00-10:00 בערב, ובמסגרתו ניתן להאזין למגוון תוכניות בשידור חי.

התוכניות המרכזיות: ביום א' - ראיון עם אחד מחסידיו ברסלב. ביום ב' - שאלות ותשובות עם רבני ברסלב. ביום ג' - שיחת חברים. ביום ד' - היסטוריה. ביום ה' - מדור לילדים: סיפורים וחיידות נושאי פרסים.

כמו כן מתקיימות בערוץ בכל יום פינות קבועות של: העצה היומית, 'ההלכה היומית', תמצית העמוד היומי בליקוטי מוהר"ן, החיזוק היומי, מעגל השנה, פרשת השבוע, מהנעשה והנשמע בעולמם של חסידיו ברסלב, וכמובן מידע חיוני ונחוץ: זמני היום, מזג האוויר באומן ועוד.

הערוץ נותן גם במה לכלל חסידיו ברסלב המעוניינים לפרסם ספר חדש או כל ענין חשוב אחר.

להתחברות לערוץ, חייגו: 02-99-50000 והקישו מיד 6. לאחר מכן תוכלו לבחור את השידור היומי או שידורים חוזרים, ו...לנושם ברסלב.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	י	מו:	פו	תקעה תקעו	סד
א	יא	מו.	פז	תריצו תקעה	סה
ב	יב	מו:	פח	תקעו תר	סו
ג	יג	מח.	פט	תרא תרב	סז
ד	יד	מח:	צ	תרג תרד	סח
ה	טו	מט.	צא	א ב	סט
ו	טז	מט:	א	ג ד	ע

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000
בארה"ב 1-718-8552121
באנגליה 0203-6085819
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברעזקי

להמשיך בעבודה; לא להסתכל אחורנית

מתעלמים מהכל, וצועקים. ולאחר הצעקה, נכנסים לים. ואם הוא ממאן להיבקע, ממשיכים ללכת... עד שהוא נבקע!

באחד המזמורים בתהילים (מזמור ל"ח) מתאר דוד המלך את מצוקתו הנוראית, מצוקת כל נשמה יהודית. וכך הוא זועק: "לבי סחרחר עזבני כוה" - אני מסוחרר ואין בי כח; "אוהבי ורעי מנגד נגעי יעמודו וקרובי מרחוק עמדו" - אין לי גם עם מי לחלוק את מצוקתי; ואם לא די בזה, הרי שגם "וינקשו מבקשי נפשי, ודורשי רעתי דיברו הוות ומרמות כל היום יהגו" - מבקשים את נפשי ומתנקשים בי, וזוממים כל היום להרע לי.

ומה התשובה שלי - אומר דוד המלך - לכל הצרות הנוראות הללו? - "ואני כחרש לא אשמע וכאילם לא יפתח פיו, ואהי כאיש אשר לא שומע". אני שותק ושותק, ומתנהג כחריש-אילם. זוהי התשובה היהודית האמיתית לכל ההתמודדויות וההרפתקאות: לא שומעים ולא עונים; ממשיכים הלאה!

ומה נותן את הכח לזה? "כי לך ה' הוחלתי, אתה תענה ה' אלקי". אני שותק, וה' הוא זה שיענה. עלי לא מוטלת החובה לענות ולהתמודד, עלי מוטל לשתוק ולהבליג ולהמשיך, ואת התשובה יספק ה' בעצמו.

כך עושים בשעת התפילה כשהבלבולים מאיימים להטביע את המחשבה, כהדרכתו של רבינו: "שאין להשגיח כלל על פניות ומחשבות זרות ובלבולים שבתפילה, רק לעשות את שלו, לילך בתפילתו כסדר, ולא ישגיח על שום בלבול ומחשבה זרה כלל, רק הוא יעשה את שלו ולא יחזיר פניו להביט על אלו המחשבות כלל" (שיחות הר"ן, עב).

וכך עושים גם כשהעבירות והניסיונות מאיימות להטביע את ספינת הקדושה שלנו; וכפי שהעיד רבינו על עצמו: "כמו שאתם רואים אותי, רצוני לומר, שבדואי אתם מחזיקים אותי לצדיק גמור. אף על פי כן, אם הייתי עובר חס ושלוש עבירה גדולה ביותר - אף על פי כן לא הייתה העבירה משלכת אותי כלל, רק הייתי אחר העבירה איש כשר כמו קודם. רק אחר כך הייתי עושה תשובה" (חיי מוהר"ן, זנג).

אם תהיה אכפתי מדי, תמצא את עצמך נופל כפרי בשל ילדיהם של המוצרים העומדים מאחוריך ומחכים שתפנה אחורה. אל תספק להם את התענוג, התעלם מהם, וכך תכניע אותם. "כי כן הדבר, כשמתחזקים בהתחזקות גדול לילך כדרכו בתפילתו ועבודתו, ולבלי להביט לאחוריו, ואינו מסתכל אחריהם כלל - אזי פתאום הם מתבטלים לגמרי, ממש כמו הם שנתבטל לפני בני ישראל ונתהפך ליבשה" (ליקוטי הלכות, שם 1).

נחשון בנו של עמינדב, הפך להיות מושג. מושג שמשמל בדיקות במטרה, מבלי להביט ולהתחשב בשלל הסכנות. הוא עומד מול ים סוער, נכנס בתוכו, וגם כשהמים מגיעים עד לחוטמו הוא ממשיך ללכת. ואז - - - הים נבקע, וכל ישראל נכנסים אחריו.

בכך לימד אותנו לדורות: אל תהסס לקיים את רצון ה' ואל תבדוק את השטח אם הוא מתאים לך. התרכז במטרה והמשך הלאה בלי להתבלבל. אם תמשיך, הים יבקע!

רבינו קורא לעצה זו בשם המקורי: "לא אכפת לי" (ליקוטי מוהר"ן, קה). כשבאים עלי בלבולים וקשיים, אני לא נמשך לאיכפתיות המזוייפת של היצר שמעוניין למשוך אותי עמוק לתוך הבוץ. אלא מתעלם מהכל, וממשיך הלאה, גם אם גלי הים שוטפים ומטביעים - אני ממשיך ללכת...

אנו ניצבים כיום בתוך ים סוער וגועש, שכבר שטף והטביע רבים וטובים. קשה ללמוד, ועוד יותר קשה להתפלל. קשה לשמוח, וקשה לשפוך שיח לפני ה'. קשה להתרכז, ועוד יותר קשה להסיח את הדעת. גם לאחור אי אפשר לברוח, שכן הים מקדים והמצרים מאחור...

מה עושים בשעה כזאת? מתעלמים מהפחד, צועקים אל ה' וממשיכים הלאה!

שכן, על שעה שכזאת ועל דור שכזה, כבר נאמר בשיח השירים: "יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה, הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראך נוה". וכפי שפירש רש"י: "זה נאמר על אותה שעה שרדף פריעה אחריהם והשיגם חונים על הים, ואין מקום לנוס לפניהם מפני הים, ולא להפנות מפני חיות רעות. למה היו דומין באותה שעה? ליונה שבורחת מפני הנץ, ונכנסה לנקיפי הסלעים, והיה הנחש נושף בה. תכנס לפני - הרי הנחש. תצא לחוץ - הרי הנץ. אמר לה הקב"ה: 'הראיני את מראיך, את כשרון פעולתך; למי את פונה בעת צרה. השמיעני את קולך' - ויצעקו בני ישראל אל ה'."

"וכל ענין זה עובר על כל אדם, בעת שרוצה להיכנס בעבודת ה'. שהיצר הרע וחילותו, שהם בהינתן פריעה ומצרים, רודפים אחריו ככמה מיני רדיפות, בלבולים ומחשבות רעות רבות מאד. ואין לו מקום לנוס לא לפניו ולא לאחוריו ולא מן הצדדיו, כי מכל צד מסכבין אותו ככמה מיני בלבולים ומניעות וייסורין. אי אדם ירצה להסתכל לאחוריו, בוודאי יתגברו חס ושלוש יותר. על כן אין תקנה, כי אם שיצנע אל ה' ממקום אשר הוא שם, ולא יפנה ויסתכל לאחוריו כלל" (ליקוטי הלכות, שילוח הקן ד, ה).

תורה שנלמדת בהתקשרות לצדיק

בציורה הנכון ומתנגדת בניקודה הנכון.

גם אם לא מצאנו עדיין בפועל את ישיבתו של אותו רב הדומה למלאך ה' צבאות, עלינו להתקשר על כל פנים בלימודנו לאותו צדיק האמת הדומה למלאך ה' צבאות, כך שבכוח ההתקשרות אליו יתוקן לימודנו ויתנגד בניקוד הראוי.

"ועל כן צריך כל למדן לפשפש במעשיו, ולהסתכל בעצמו אם הוא נקי מן החטא, ואם הוא קדוש בשמירת הברית כראוי. ואם יודע בעצמו שעדיין לא הגיע לזה, מכל שכן אם הוא רחוק מתיקון זה כמו שהוא רחוק, כמו שמצוי עכשיו בעוונותינו הרבים - צריך לידע שעדיין אין לתורתו שלימות כי אם על ידי הצדיק הגדול הקדוש באמת בקדושת הברית בשלימות, שכשמקשרין עצמם אליו, אזי נכלל 'למדן' ו'צדיק', ואז יכול להתתקן על ידו, שיוזה לכיסופין טובים ולצייר אותיות התורה לטוב על ידו. ועל כן צריך כל אחד לחפש ולבקש מאד אחר רבי אמיתי כזה, שזהו בחינת 'אם הרב דומה למלאך ה' צבאות תורה יבקשו מפיהו'" (ליקוטי הלכות, הודאה ה, ז).

כשהתורה שלנו תילמד מתוך התקשרות לצדיק - יביא אותנו הלימוד לכיסופים וגעגועים לה' יתברך!

ובכן, מי הוא אותו "מלאך ה' צבאות" אשר תורה יבקשו מפיהו? - רב שהוא גם למדן וגם צדיק. "כי מה שהוא למדן בתורה, הוא בחינת 'מלאך'; וצריך להידמות לקונו להיות חסיד במעשים טובים, וזה בחינת 'ה' צבאות'" (ליקוטי מוהר"ן, כא). אבל מי שהוא רב רק מכוח למדנותו ויגיעתו בעמקי הספרות, ואין יראתו קודמת לחכמתו - אל יבקשו תורה מפיהו, ו"הוא בחינת 'אחר שקיצץ בנטיעות', על ידי שסבר שמלאך מט"ט בעצמו הוא רשות חס ושלום. אך באמת, מט"ט בעצמו, בלי הקדוש ברוך הוא, אינו כלום ואין לו שום רשות. כך התורה, בלא מעשים טובים אינה כלום; אדרבא - לא זכה כו".

אותיות התורה הקדושה, צריכות להתקד בנקודות הכס"ף... הכיסופים והגעגועים הם אלו שמתניעים את אותיות התורה שיפעלו את פעולתן הרצויה על הלומד אותן; וכשלומד איתן מפי רב שאינו משלב את ה"מלאך" יחד עם ה"צבאות", את ה"למדן" עם ה"צדיק" - אין התורה הנלמדת מתנגדת בניקודה הנכון, ואינה מעוררת באדם כיסופים וגעגועים אל ה' כלל. רק כאשר התורה נלמדת מפי רב הדומה למלאך ה' צבאות, אשר אצלו הלמדנות והצדקות קשורות בחד קטירא', בקשר בל ייפרד, אז מצטיירת התורה

"אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" - היינו שהוא למדן בתורה, ועובד את ה', ועל ידי זה הוא מצייר אותיות התורה לטוב - אזי תורה יבקשו מפיהו; שאותיות התורה מבקשין לקבל נקודות ולהצטייר מפיו".

(ליקוטי מוהר"ן ה"א, לא)

חכמינו הזהירו אותנו: "אם דומה הרב למלאך ה' צבאות- יבקשו תורה מפיהו; ואם לאו - אל יבקשו תורה מפיהו!" (הגהה טו ע"ב). שכן לימוד התורה אינו ענין של חכמה גרידא, ולכן אי אפשר להסתפק בשמיעת שיעורים עמוקים מפי למדן מופלג. אלא צריכים לחפש רב הדומה למלאך ה' צבאות כדי לקבל תורה מפיו!

רק אז, כשהתורה נלמדת מפי אותו רב הדומה למלאך ה' צבאות, גורמת התורה לאדם להיות דבוק באמת בנותן התורה; רק אז, מבעריה התורה בלבו של הלומד אש של כיסופים וגעגועים להתקרב אל ה'. אחרת, אם ילמד את התורה מפי כל למדן, לא תביאהו התורה להיכן שהיא צריכה להביא, ולא תזכירהו התורה את אשר היא אמורה להזכיר לאדם...

בעקבות הדורות בחסידות

דורות

רבי יעקב גדליה תפילינסקי

בט"ז שבט תשל"א. בחייו הקצרים הספיק הרבה בעבודת הבורא ובעשיית חסד עם הבריות. נטמן בהר-היותים בין חסדי ברסלב.

מכתביו הנפלאים בעניני עבודת ה' על פי דעת רבינו, נדפסו בספר 'שארית יעקב'.

באחד ממכתביו, הוא כותב:

"כעמדת בודדים כל יום וזוכרים את התכלית האמיתית שבשבילנו נברא, ובעולם הזה אין שום קביעות כלל וצריכים פעם לשוב הביתה לתת דין והשבון מה קנה בעולם הזה - אזי כל מה שעובר על האדם, צרות ואמתלאות ר"ל אזי אינו משיב לב עליהם, היות והוא דואג רק על התכלית, אזי כל הדאגות נתבטלין מפני דאגה זאת. ובעיקר צריכין להתחוק בשמחה מאד ולהחיות את עצמו בנקודות טובות... ועל אהת כמה וכמה שאנו יודעים מרבי כזה ובעצמות יקרות ואמיתות כאלה".

בחצות-לילה היה קם, ויוצא אל היערות להתבודד בינו לבין קונו, וכל זאת בהצנע לכת.

למרות חולשתו, נהנה מיגיע כפיו כל ימיו, התאמץ להרוויח בעצמו את פת לחמו ולא להזדקק לידי מתנת ידידיו, שלא היו חוסכים כל מאמץ עבורו אם רק היה מתאונן בפניהם.

לאחר שייסד החסיד רבי אליהו-חיים רוזין את ישיבת 'אור הנעלם', שימש בה רבי יעקב-גדליה כר"מ והרביץ תורה לתלמידים במסירות ובנועם.

על ידי תפילותיו המרובות, זכה למה שלא זכו רבים אחרים באותה עת - להשתטח על ציון רבינו באומן. רבי גדליה פלייר שיחי', שזכה לנסוע לאומן במסירות-נפש כמה פעמים, משנת תשכ"ג ואילך, בעת שהקומוניסטים שלטו בעוז באוקראינה, מספר בספרו 'אומן - כך נפרצה הדרך', כי הרבה חיזוק לעניין נשגב זה, קיבל מידי רבי יעקב-גדליה; יחד היו יוצאים להתבודד ביערות בסביבות ירושלים, ומביעים השתוקקות להגיע לציון רבינו. ואכן, זכו הם להיות ראשוני הנוסעים לאומן בשנים ההן.

בחורף תשכ"ט נסע רבי יעקב-גדליה לארצות-הברית, ולאחר ארבעה חודשי שהייה בגולה, קיבל דרכון ומני וזכה להגיע למשאת נפשו - אומן.

על ידי נסיעה זו, שעבורה מסר את נפשו ואף משכן את ספריו וכמה מחפצי ביתו היקרים, זכה למופת גלוי; הוא נפקד תיכף בבואו בורע של קיימא, בת נולדה לו אחרי כעשר שנות סיבויים קלושים לכך.

רבי יעקב-גדליה נפטר באופן פתאומי בהיותו בגיל שלושים,

נולד בירושלים העתיקה לאביו רבי נתנאל ולאמו, בתו של רבי דוד שכטר, מיקווי חסידי ברסלב.

בעודו רך בשנים, היה קם תכופות באשמורת הבוקר. אהב לעזור להוריו במידת יכולתו. כשהיגרה משפחתו למירון, נשלח לישיבה בירושלים, בה קנה את מיטב ידיעותיו בתורה ובחסידות. דודו רבי יעקב מאיר שכטר שיבלחט"א שלמד אף הוא באותה ישיבה, קירבו ואימצו אל לבו והקנה לו את יסודות חסידות ברסלב אשר היתה נר להגליו כל ימי חייו עלי אדמות.

לב רגיש ביותר לבעיותיו של הזולת פעם בקרבו; היה לומד עם תלמיד נחשל, מסדר הלוואה לעני או דואג לשידוך עבור בחור שזיווגו התעכב, והכל במאור-פנים. עם זאת, למד בהתמדה בלתי מצויה וניצל כל רגע פנוי לעבודת ה'.

הידר באופן נפלא במצוות כיבוד אב ואם. בבוקרו של ל"ג בעומר אחד, כשיצא אביו מביתו שבכפר מירון, מצאו שוכב תחת עץ בחצר כשהוא שקוע בתרדמה. רבי יעקב-גדליה הרחמן שהגיע לבית ההורים בשעה מאוחרת בלילה, לא רצה להעירם משנתם, ומרוב עייפותו נרדם וישן בחזן כל הלילה.

בהגיעו לפרקו, לקחו החסיד רבי יונה לבל, לחתן.

תפילותיו היתה מעומקא דלבא, היה עומד לפני קונו ומתחטא לפניו כבן לפני אביו בהתעוררות רבה, בבכי ובתחנונים. בעמדו פעם על הציון הקדוש של רבי שמעון בר יוחאי במירון, חזר שוב ושוב על פסוק אחד מתהילים, משך כמה שעות, בזעקו בקול ובדביקות מעומק הלב, עד שלפתע נפל מתעלף מרוב המאמץ ונשאר שוכב עד שהעירוהו מעלפנו.

נקודה

אל תהיה בעצבות
מכך שאינך שמח...

(עפ"י שיחות הר"ן קנה)

בזכות 'מעשה מבעל-תפילה'

הקדוש סיפורי-מעשיות, והחל לומד את ה'מעשה מבעל-תפילה', על רוח הסערה הגדולה שהיתה בעולם, שהפכה את היישוב למדבר ואת המדבר ליישוב... "ואחר הרעש והבלבול שנתבלבלו כל העולם, ישבו עצמן בני העולם לעשות להם מלך, וחקרו מי ראוי לעשותו מלך עליהם, וחקרו ואמרו: 'באשר שהעיקר הוא ה'תכלית', על כן מי שהוא משתדל ביותר בהתכלית - הוא ראוי להיות מלך'. והתחילו לחקור מהו התכלית, והיה ביניהם כתות כתות: כת אחת אמרו, ש'עיקר התכלית הוא כבוד...' כך המשיך וחקרתי באוזניו מתוך המעשה על כל הכתות השונות המנויות שם.

הוא הפסיק לרנע מהקריאה, ואמר לידידי מהו: "כל אדם בעולם - אם הוא לא שייך לכת של הבעל-תפילה העוסקת בתכלית, בעבודת השם, הוא שייך לאחת הכתות שרבינו מספר עליהן כאן, כי אין משהו אחר. לדוגמה, אם אדם אינו עוסק בחיפוש קרבת ה', אז הוא נתון במדרף אחרי הכבוד והתהילה של הבריות, וממילא הוא מהכת שבחרו להם את ה'כבוד' בתור תכלית החיים".

עודו מדבר, מתעורר י. מהרהרוי; משהו נבקע בתוכו לפתע, הוא נפתח בפני ידידי ופתח בוידי אישי גלוי-לב: "דע לך, שכל חיי חיפשתי את הערכת הבריות, להיות בעל מעמד חשוב ומיוחד. הצורך הזה לא הרפה ממני ולא נתן לי מנוח. לא מצאתי את זה בסביבה החרדית, ומסיבה זו התחברתי אל הקבוצה הזו" - וכאן נקב בשם הכת אליה התחבר - "שם הפכתי לאחד המשפיעים והמובילים".

הם שוחחו יחד שעה ארוכה. אחרית דבר, בעקבות הסיפור הנפלא 'מבעל-תפילה', חלה תפנית בחייו של י. נשמתו התעוררה מחדש, אט אט ובהדרגה, נחליץ מן התהום הרוחנית שלתוכה נפל, והתקרב מחדש לבוראו, והפעם, ביתר שאת ובהתקרבות אמיתית.

הגיע י. לביקור בארץ-ישראל. כאן פגש באקראי את אחד מידידיו מן העבר שזכה להתקרב לאורו הגדול של רבינו הקדוש, החבר קיבל את פניו במאור פנים ובאהבה והזמין אותו לביתו.

בעודם יושבים יחד בסלון הבית, על כוס תה, הבחין המארח כי פני ידידו אינם כתמול שלשום, הכרת פניו ענתה בו, כי מצבו הרוחני אינו כפי שהיה. הוא החל לדבר איתו דברי אמונה והתחזקות שמקורם ממעייני הטהור של רבינו הקדוש, אלא ש'י. הפסיק ואמר לו: "שמע, אני הייתי כבר אצל כל גדולי הדור, ואתה לא יכול לעזור לי". וכאן, החל להרצות בפניו את ה'חקירות' שלו והמסקנות מרחיקות-הלכת שאליהן הגיעו...

הידיד המארח נחרד למשמע אוזניו, הוא נאליץ לקטוע את חברו באמצע דבריו ואמר לו: "שמע נא ידידי, את ה'חקירות' שלך אני לא מעוניין לשמוע, כי רבינו הקדוש הזהיר אותנו להתרחק מכל זה בתכלית, אבל אני רוצה ללמוד אתך סיפור מהספר 'סיפורי-מעשיות' של רבינו הקדוש". זכר הידיד את דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן: "מי שנפל מכל השבעים פנים של התורה, אי אפשר לעוררו בשום פנים, כי אם על ידי סיפורי-מעשיות של שנים קדמוניות, שכל השבעים פנים מקבלים חיות משם..." (תורה ס)

כך, מתוך אמונה בכוחו של רבינו, פתח הידיד את הספר

ר' י. היה אברך חרדי מן השורה שהתגורר באחת השכונות החרדיות בחו"ל; הוא למד, התפלל, קיים מצוות, אלא שלבו היה בל עמו. הוא לא הרגיש מחובר כהוא זה למה שהוא עושה.

הימים נקפו ומצבו הרוחני הלך והידרדר. מבחוזן - נראה כיהודי שומר תורה ומצוות. אך בפנים, עמוק מתחת לפני השטח - הלך ונרקב אצלו השורש: האמונה הטהורה. תולעת הספק והקושיות אכלה בו בכל פה והוא התהלך כשהוא כורע תחת נטל משא האפיקורסות שהלכה וקנתה שביטה בלבו. איש לא ידע על המתחולל בקרבן.

י. ביקר אצל רבים מגדולי הדור, שטח בפניהם את קושיותיו, אך כל דבריהם אליו נתקלו בחומה אטומה; הוא נותר בספק קושיותיו ללא יכולת להיחלץ מהמקום שבו היה. היות והתגורר בסביבה חרדית, המשיך כלפי חוץ להתנהג כיהודי חרדי, אבל לאמתו של דבר, כבר לא היתה לו שייכות לתורה ומצוות.

במהלך חיפושיו אחר משמעות וטעם לחיים, הסתפה אל כת כלשהי, הרחוקה מרחק עצום מן היהדות הצרופה, שם רכש מעמד חברתי מכובד ביותר, דבר שלא הורגל אליו בחברה החרדית שבה גדל כל ימיו. במחיצת רעיו החדשים, הרגיש לפתע חשוב ומכובד.

כעבור תקופה, כאשר כבר היה עמוק בתהום הרוחנית,

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מה היתה דעת רבינו על גזירת הגיוס?

תשובת הר"ר חיים צ'צ'יק:

בשנת תקס"ג נפוצו שמועות אודות גזירה רעה שכונתה באותה עת 'פונקטין' (= נקודות. הגזירה כללה מספר נקודות) שנודעה לימים כגזירת הקנטוניסטים. רבינו קידש מלחמה רוחנית עצומה נגד הגזירה הזאת. בין השאר מסופר על כך בחיי מוהר"ן א:

"ואז אמר רבינו ל' התורה 'בחצוצרות' [מליקוטי מוהר"ן ח"א, ה], והיא מתחלת: 'כי צריך כל אדם לומר כל העולם לא נברא אלא בשבילי וכו' ולמלאות חסרון העולם ולהתפלל עבורם להשיג יתברך וכו' היינו קודם גזר דין וכו'... ועיין בספר 'פרפראות לחכמה' כתב שם: 'ושמעתי מאבי ז"ל שרמזו אז רבנו ז"ל שכבר הוא לאחר גזר דין. אך אף על פי כן עסק אז רבנו זצ"ל הרבה בכל השנה, להמתיק הדין, עד שעל ידי זה פעל בתפלתו שנתעכב הדבר ולא יצאה הגזרה אל הפועל עד שש עשרה שנים אחר הסתלקותו... ואנשי שלומנו הזקנים סיפרו ששמעו אז מרבינו ז"ל שאמר בזו הלשון: 'איך האב דאס אפ גישטופט אויף עטליכע און צוואנציג יאהר' (= אני הייתי זאת לעשרים וכמה שנים. וכן היה, מכון ממש)".

ואכן, אשר יגור רבינו בא, ובשנת תקפ"ז, שש עשרה שנים לאחר הסתלקות רבינו, יצאה הגזירה אל הפועל, ורבי נתן כתב על כך כמה תפילות והן נמצאות בתפילות ק"י, קמ"ג, קמ"ד.

באותה שנה, בראש השנה, שמעו את רבי שמואל אייזיק תלמיד רבינו מתלחש בינו לבין עצמו: "או אני - או הוא" - - והיה כל כולו טרוד עד אימה. כמו כן בשמחת תורה, בעת ההקפות, עצר כמה פעמים וזעק בקול גדול: "אדער איך - אדער ער", ולא ידעו כוונתו, עד אמצע אותה שנה כאשר עלה לשלטון הצאר ניקולאי, ואילו רבי ישראל אייזיק עלה בסערה השמימה.

לחידודא

חידה מס' 167

חידון השנוע לעצורים

עם איזו תורה מליקוטי מוהר"ן "הלך" רבינו סמוך להסתלקותו?

הפתרון לחידה מספר 166

לאיזה דבר ייחל מוהר"ן שזיכה לבלות עליו רוב ימיו ולילותיו?
- על שיחה בינו לבין קונו.
(ליקוטי תפילות ח"ב, כב)

זכה בהגרלה לחידה מס' 165

שמואל אייזיק צוקר, רח"ו י' יהודה הנשיא, מודיעין עילית
בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

תענית וצעקה בימי השוכבי"ם

הרב בנימין פראנק

בליקוטי הלכות מתייחס מוהרנ"ת אל ימי השוכבי"ם רק פעם אחת. בהלכות גילוח הלכה ד, סעיף ה, וזו לשונו: "שוכבי"ם שבהם נוהגים הכשרים להתענות ולצעוק להשי"ת בתפלות וסליחות - כי באלו הימים קורין בתורה בענין גלות מצרים וגאולתם שהיה על ידי צעקה, וכמו כן צריכין עתה בגלות הזה".

הרי לנו שני דברים מתיקוני השוכבי"ם: תענית וצעקה. ונבאר את הדברים:

א. תענית. ראשית, יש לזכור כי רבינו אסר עלינו להתענות (מלבד תענית חובה, כמוכח). אולם בימי השוכבי"ם יש נוהגין להתענות - כלשון מוהרנ"ת. ברם אנו, שאין לנו כח גם לזה, יש לנו לקיים לכל הפחות כמה סיגופים המבוארים בספרים שהם מעין תענית; כגון זה שנהגו חסידים ברסלב שביום אחד מימי השבוע אינם אוכלים דבר מן החי, או זה שנקרא "תענית הראב"ד", שהיינו לעצור באמצע האכילה לזמן מה.

זאת ועוד, שלא לעשות עסק מהמאכלים, כמו שמספרים על רבי לוי יצחק בנדר שבתחילת סעודתו היה אוכל את אשר היה לפניו בצלחת, ורק אחר כך היה אוכל משאר הדברים שהגישו לשולחן.

עוד אופן של תענית יש, וענינה 'תענית דיבור'. זוהי עבודה גדולה מאד, כאשר האדם מרסן פיו למשך זמן, שלא לדבר כל אשר עולה לו במחשבה, חוץ מעניני תורה ותפילה; והוא סיגוף גדול ומסוגל מאד לזיכוק הנפש.

ב. צעקה. זה הרי אחד מהסימנים של חסידים ברסלב - לצעוק ולהתחנן בכל עת אל ה' שיקרבה לעבודתו יתברך. שהרי מלמד אותנו רבינו, שכאן בעולם הזה הוא 'המקום של הלא טוב' - כלשונו הקדוש ב"סיפורי מעשיות" מעשה א; והוא סימן מובהק שהאדם כבר התחיל להיכנס בשערי עבודת ה' - שמתחילות לכאוב לו תאוות העולם הזה והבליו; כאשר הוא מתחיל להפנים את שקר העולם הזה, ואשר מכל התאוות והמידות רעות לא יקח כלום לעצמו לאחר מותו - אזי מתעורר לבו לצעוק על נפשו שיעלהו ה' ממלכות היצר וסיעתו, שמשבשים את דעת האדם ומנסים כל העת להראות לאדם כי כל הבלו העוה"ז דורשים טובתו, כאשר באמת הם האויבים והשונאים אשר הובילו לבאר שחת את כל אלה שנמשכו אהריהם.

והלא זו היתה גלות מצרים, שהדעת היה בגלות, ובני ישראל לא הרגישו אז כלל כי חסרה להם רוחניות, כמו שמוהרנ"ת מומשיך שם: "שעיקר כל הצרות והגלויות ר"ל הם ע"י חסרון הדעת, שזהו בחי' שובבים, שכל אחד הולך בעולם כמו משוגע ושובב ממש, כמו שכתוב 'יולך שובב בדרך ליבו'. וכשיבין האדם בעצמו כל זאת, איך הוא שובב ומשוגע ממש, כי הולך אחרי שרירות לבו ואינו מסתכל על תכליתו הנצחי - בודאי יחוס על עצמו ויצעק הרבה לה' יתברך. ועל ידי זה יזכה לפי בחינתו להוליד המוחין והדעת, שעל ידי זה עיקר הגאולה בכלל ובפרט בכל אדם ובכל זמן".

(מסעוד סוחר שיחזו של הרב בנימין פראנק שלי"ם א"א ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. אידיש, 1, 5, 9, 5, 1)

דעת של מחלוקת

כל הכעס והמריבות נובעים מדעת פגומה ומבולבלת, כמו שכתוב: "כעס בחוק כסילים ינוח" (קהלת ו, ט). ולכן, לעתיד לבוא - "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי". וזאת - "כי מולא הארץ דעה את ה'" (ישעיה יא ו). ככל שהאדם מתעלה יותר מהקטנוניות של העולם הזה, הוא יכול יותר לחיות בשלום עם כל אחד, כי הוא מבין שאין אדם נוגע במובן לחברו, והוא מופנים שממילא כל המציאות שלנו היא רק ארעית, וכי באמת אין בשביל מה לריב.

אבל כשהמחלוקת היא לשם שמים היא איננה קשורה לפגם הדעת כמוכח; אדרבה יש בה דעת גבוהה מאד. שכן מחלוקת זו פירושה, שאמנם אני סובר שכך יש לעבוד את ה' ורק כך ראוי לנהוג - ואתה סובר אחרת; ובכל זאת אני מעריך אותך ומכבד אותך ואת דעותיך, כפי שמצינו בבית שמאי ובית הלל, שאף על פי שחלקו זה על זה בעניינים חמורים מאד - "לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל, ולא בית הלל - מבית שמאי. ללמדך, שחיבה וריעות נוהגים זה בזה" (יבמות יז). שהרי פנימיות כוננת כולנו אחת היא - להתקרב אל השי"ת ולעשות לו נחת רוח.

ענין זה נרמז במאמר חו"ל: "עוגות (= מצות) שהוציאו ממצרים, טעמו בהם טעם מן" (קידושין, לה). בני ישראל שאכלו את המן, זכו על-ידו לדעת גדולה מאד, ש"הרי לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן" (מלילת פ' יסע פ"ד); וזוהי גם הסיבה שאכלוהו ארבעים שנה (שמות טז), כמו שאמרו: "בן ארבעים לבנה" (אבות, ה). אך גם המצות שהוציאו ממצרים, טעמו בהן טעם מן, כלומר שהמחלוקת בין הניצים - מלשון מצה ומריבה - היתה לשם שמים והוציאה אותם מן המצרים של גלות הדעת וטעמו בה טעם מן - דעת נשגבה. (עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, כד)

לפני שטסים
לקברי צדיקים
או לכל מקום בעולם

מתקשרים:
דוד צדיקים

02-5410100
www.zadikintours.com

נסיעות לאומן
ולכל היעדים בעולם

שירותים > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
טיבות לחילוקי קברי צדיקים & אירועים מיוחדים

02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים											
ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים
הר"ר יצחק לבונסקי ה"ח	הר"ר אלמלך קלצקי ה"ח	הר"ר חיים גולדרינג ה"ח	הר"ר נעם יהודה ברנד ה"ח	הר"ר ישראל סוסובסקי ה"ח	הר"ר משה המבורג ה"ח	הר"ר אברהם נח בנדר ה"ח	בני ברק	בית שמש	בית שמש	בית שמש	ירושלים
תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים עימוד לז לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים עימוד לז לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת נישואי החתן חיים אליהו שיחי' בן גיטו הר"ר זלמן נפתליס ה"ח	לכבוד שמחת חנה ב"ר מאיר לייב ע"ה נלבער י"ב שבט תנצבה.	לכבוד שמחת מיכאל הר"ר משה זצ"ל ב"ר חיים זצ"ל נלבער י"ב שבט תנצבה.	לכבוד שמחת האשה אלה ב"ר שמואל ע"ה נלבער י"ב שבט תנצבה.	לכבוד שמחת הר"ר משה בן הר"ח ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל נלבער י"ב שבט תש"ג תנצבה.	לכבוד שמחת הר"ר צבי קניג ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת אירוסיו הבן שמואל מרדכי ה"ח נחתו	לכבוד שמחת הר"ר יעקב ליב שרר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת אירוסיו הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים עימוד לז לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הר"ר אברהם גור ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות
לרפואת רם גוטמן בן אסתר תרם והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים עימוד לז לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת חתונה לבנו נתן ח"י זכות ההפצה וזיכוי הרבים עימוד לז לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת חתונה ר' שלמה בן שרר זצ"ל נלבער י"ב שבט תנצבה.	לכבוד שמחת חתונה האשה מזל מטילדה בת טובה ע"ה נלבער י"ב שבט תנצבה.	לכבוד שמחת חתונה האשה אלה בת סימה ע"ה נלבער י"ב שבט תנצבה.	לכבוד שמחת חתונה הר"ר יוסף מלול ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת חתונה ר' שלום אביהם ר' שלום יהודה ר' יצחק ויצפורה ז"ל נלבער י"ב שבט תש"ב תנצבה.	לכבוד שמחת הר"ר צבי קניג ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת אירוסיו הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים עימוד לז לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הר"ר יעקב ליב שרר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הר"ר אברהם גור ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות

"כי האדם עץ השדה..."

ט"ו בשבט באומן

הכי משתלם עם אירו-פנים! מחירים מיוחדים לטיסות חורף

רד' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80